

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma un būtiskākie koncepti izglītības kvalitātes vērtēšanā

Rolands Ozols
Kvalitātes novērtēšanas departamenta direktors

72h kursi «Demokrātiska pārvaldība izglītības iestādē»

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Šodien

1. Izglītības
kvalitātes
vērtēšanas
pamatprincipi

2. Kopīga vīzija

3. Izglītības
kvalitātes sistēmas
pedagoģiskie
aspekti

4. Jautājumi un
atbildes

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Šodien

1. Izglītības
kvalitātes
vērtēšanas
pamatprincipi

2. Kopīga vīzija

3. Izglītības
kvalitātes sistēmas
pedagoģiskie
aspekti

4. Jautājumi un
atbildes

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma

Kopīga vīzija

- Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma ir veidota, balstoties uz normatīvajos aktos noteiktajām prasībām izglītības iestādēm un to vadītājiem. Lielākā daļa no šīm prasībām ir bijušas spēkā jau ilgu laiku.
- Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma pārrauga valsts attīstības prioritāšu izglītības jomā ieviešanu izglītības iestādēs. (NAP, IAP, SPP, KPP)

Mainīgums

- Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma ir mainīga, un tā tiek un tiks pilnveidota katru gadu, tomēr ir noteiktas sistēmas daļas, kuras būs stabilas un nemainīgas.
- Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma ir veidota, ņemot vērā pēdējo 5 gadu laikā aktuālo pētījumu rezultātus pedagogijā un skolvadībā.

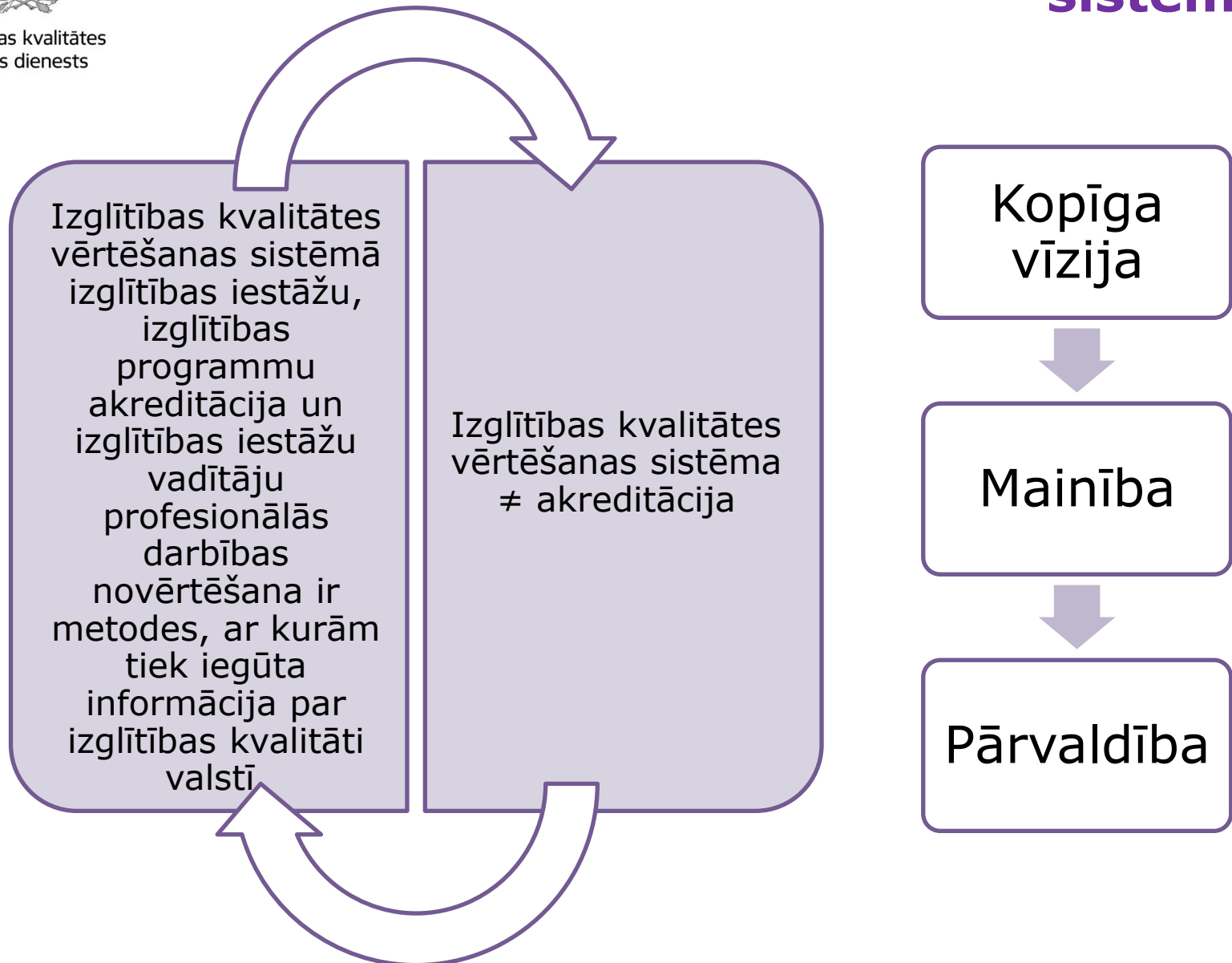
Pārvaldība

- Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma veido vienotu redzējumu par izglītības iestādes vadītāja atbildību, personības rakstura iezīmēm un iestādes darbībā sasniedzamajiem rezultātiem.
- Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma nosaka izglītības procesa būtiskākos pamatprincipus visu veidu izglītības iestādēs, monitorē un iegūst datus par izglītības procesa īstenošanas kvalitāti valstī un turpmāk nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma

2021.gads
Izglītības
kvalitātes
sistēma
sāk savu
darbību

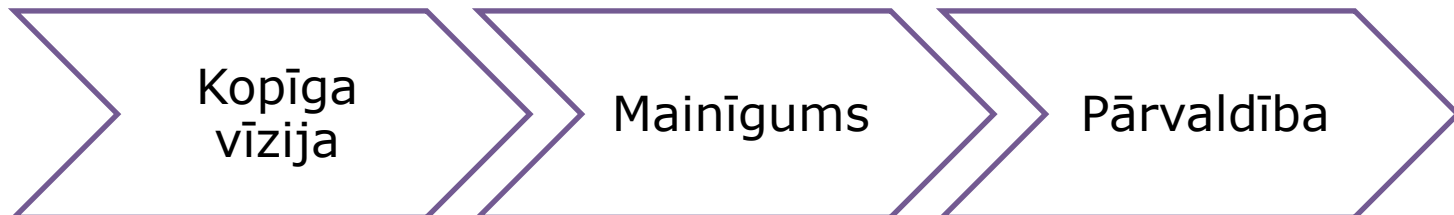

2024.gads
Noslēdzas
pirmais
trīs gadu
cikls

2027.gads
Noslēdzas
sešu gadu
pārmaiņu
cikls

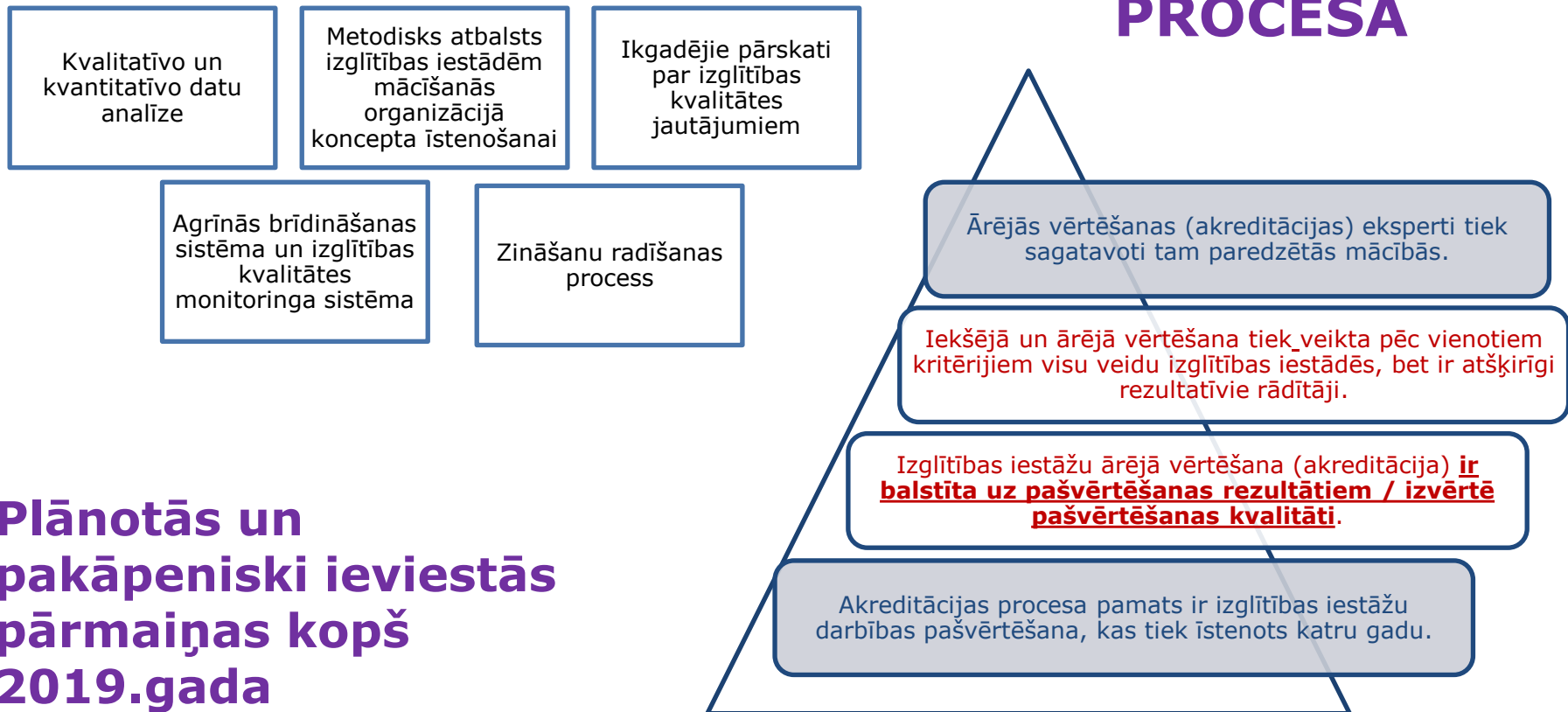
Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma veicina pakāpenisku, mērķtiecīgu, sistēmisku un sistemātisku pārmaiņu ieviešanu, kuras ir definētas valsts normatīvajos dokumentos un politikas plānošanas dokumentos, kā arī iegūst datus un informāciju par to, kā notiek šo pārmaiņu ieviešana katrā izglītības iestādē.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

9 PĪLĀRU PIEEJA IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES VĒRTĒŠANAS PROCESĀ

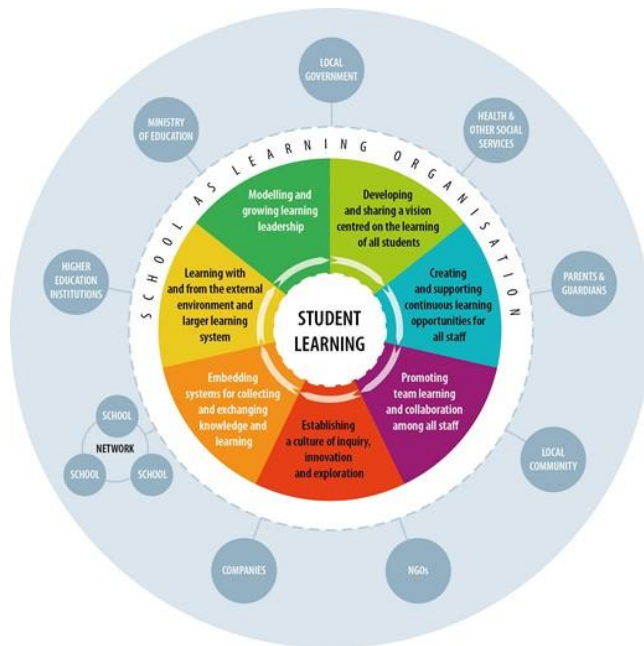

Plānotās un pakāpeniski ieviestās pārmaiņas kopš 2019.gada

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma un mācīšanās organizācijā pieeja

/OECD, 2016/

1. Kopīga vīzija par mācīšanos visiem.
2. Iespējas un atbalsts mācībām visiem iesaistītajiem.
3. Sadarbība un komandmācīšanās.
4. Izziņas, inovāciju organizācijas kultūra un uz pierādījumiem balstīta rīcība tās ieviešanai.
5. Sistēma zināšanu un mācīšanās pieredzes apkopošanai un savstarpējai pieredzes apmaiņai.
6. Mācīšanās ar un no ārējās vides un lielākām mācīšanās sistēmām.
7. Līderība par mācīšanos.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Šodien

1. Izglītības
kvalitātes
vērtēšanas
pamatprincipi

2. Kopīga vīzija

3. Izglītības
kvalitātes sistēmas
pedagoģiskie
aspekti

4. Jautājumi un
atbildes

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma un izglītības iestādes vadītājs

- Tiesiskuma jautājumos jeb pārzina normatīvajos aktos definētās prasības un tās ievēro
- Prot strādāt ar administratīvām metodēm un izmantojot līderības stratēģijas un taktikas
- Prot īstenot dažāda veida komunikāciju
- Rīkojas ētiski
- Veido sadarbības, vienlīdzīgas attieksmes, izziņas un inovāciju organizācijas kultūru izglītības iestādē
- Iesaistās nozares, vietējās kopienas darbībā
- Prot īstenot dalītu un demokrātisku pārvaldību izglītības iestādē

1. Ir kompetents savas jomas profesionālis, kurš pārzina vadības un līderības būtiskākos aspektus

2. Vada un rūpējas par izglītības iestādes administratīvā darba efektivitāti

3. Nodrošina nepieciešamo atbalstu un sadarbību ar visām izglītības iestādes mērķgrupām

4. Prot pakāpeniski ieviest valsts un sabiedrības definētās pārmaiņas izglītības iestādē

- Prot vadīt stratēģisko un ikdienas izglītības iestādes darba plānošanu un izvērtēšanu
- Prot deleģēt pienākumus un autoritāti
- Nodrošina mērķu efektīvu sasniegšanu, izmantojot personāla vadības metodes, finanšu un resursu efektīvu pārvaldību
- Pārzina valsts un izglītības attīstības prioritātes, iesaistās to izvirzīšanā un izvērtēšanā
- Prot radīt savas izglītības iestādes vīziju un īstenot noteiktu vadības komandas rīcību pārmaiņu īstenošanai izglītības iestādē

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma un izglītības iestādes vadītājs

Valsts līmenī ir iespējams noteikt minimālās prasības, kuras tiek izvirzītas izglītības iestādēm, bet nav iespējams pateikt konkrētas darbības / rīcības, kuras būtu īstenojamas konkrētā izglītības iestādē.

Tā ir katras iestādes vadītāja atbildība un pienākums.

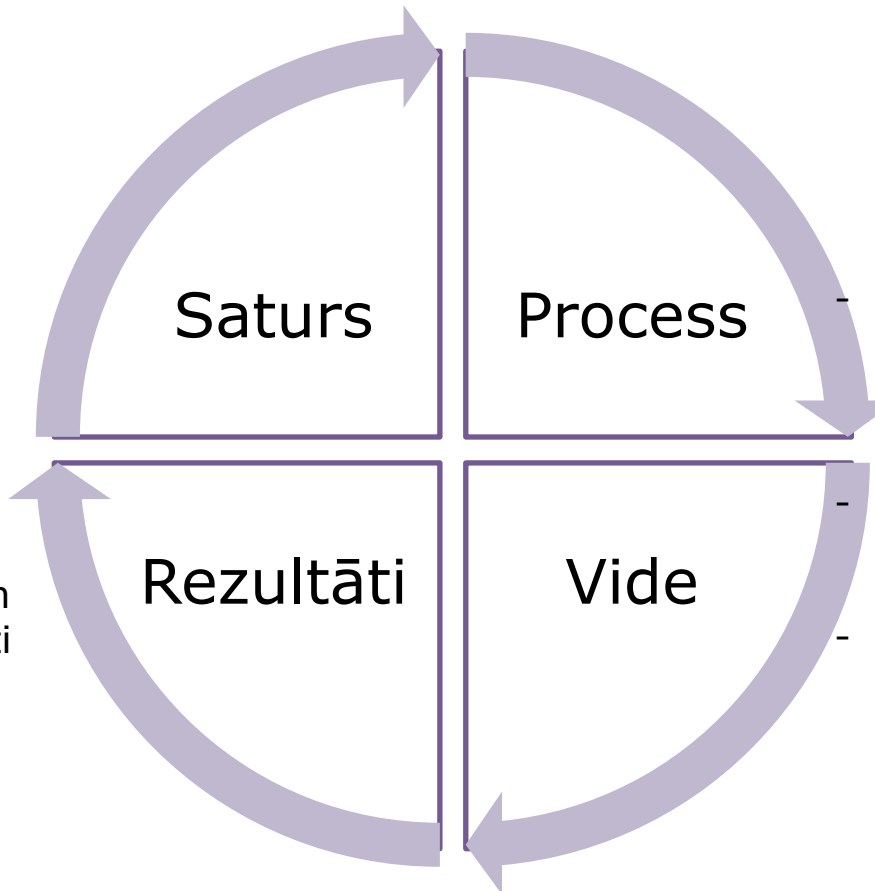
Valsts un dibinātājs nodrošina atbalsta sistēmu iestādes vadītājam un labas prakses piemērus, tomēr nav iespējams iedot konkrētas receptes konkrētai izglītības iestādei un to, kā to izdarīt konkrētajā izglītības iestādē.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma, izglītības iestāde un izglītības programmu īstenošana

- Izglītības saturs tiek īstenots integrēti (mācības un audzināšana)
- Izglītības saturs tiek pielāgots izglītības iestādei un izglītojamiem, veicot tā saskaņotu plānošanu un īstenošanu
- Tiek definēti izglītības iestādes un izglītības programmas mērķi un sasniedzamie rezultāti kvantitatīvi un kvalitatīvi
- Tiek veidota kopīga vīzija par izglītojamo un mācīšanos
- Tiek iegūta pilsoniskās līdzdalības pieredze

- Izglītības process ir pamatā izglītojamo centrēts un sasniedzamais rezultāts ir izglītojamo vadīts / pašvadīts izglītības process
- Izglītības procesā tiek apgūtas caurviju prasmes jeb 21.gadsimta prasmes
- Izglītības iestādes vide nodrošina pieejamību un iekļaujošu izglītību
- Izglītības iestāde nodrošina nepieciešamo infrastruktūru un resursus izglītības programmu sekmīgai īstenošanai
- Izglītības iestādē ir droša vide

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēma un būtiskie kvantitatīvie un kvalitatīvie indikatori

Misija
Vīzija
Vērtības
Izglītojamo
personības
iezīmes
Izglītojamo
gatavība
turpināt
mācības
un/vai
nodarbinātību
Izglītojamo
gatavība
iesaistīties
valsts
pārvaldē
Sabiedrības
pārmaiņas un
valsts
konkurētspēja

Kvalitatīvie indikatori

Valsts
pārbaudes
darbu
rezultāti
Izglītojamo
ikdienas
mācību
sasniegumi
Sacensību,
konkursu
rezultāti
Izglītojamo,
vecāku,
pedagogu un
vadības
apmierinātība
ar īstenoto
izglītības
procesu

Kvantitatīvie indikatori

Statistiskie
dati, kuru
analīze ļauj
iegūt papildus
informāciju
Priekšlaicīgas
mācību
pārtraukšanas
mazināšanās

Risku identificēšana

Risku identificēšanas sistēma

Joma	Kritērijs	Risku rādītājs
Atbilstība mērķim	<ol style="list-style-type: none"> 1.Kompetences un sasniegumi. 2.Izglītības turpināšana un nodarbinātība. 3.Vienlīdzība un iekļaušana. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Izglītojamo īpatsvars ar zemiem sasniegumiem valsts pārbaudes darbos. 2.Izglītojamie, kuri atstāti uz otru gadu tajā pašā klasē. 3.Izglītojamie, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi. 4.Absolventu proporcija (uzņemtie izglītojamie/izglītību ieguvušie).
Kvalitatīvas mācības	<ol style="list-style-type: none"> 1.Mācīšana un mācīšanās. 2.Skolotāju profesionālā kapacitāte. 3.Izglītības programmu īstenošana. 	<ol style="list-style-type: none"> 5.Visu izglītības programmas mācību plānā esošo mācību priekšmetu īstenošana.
Iekļaujoša vide	<ol style="list-style-type: none"> 1.Pieejamība. 2.Drošība un psiholoģiskā labklājība. 3.Infrastruktūra un resursi. 	<ol style="list-style-type: none"> 6.Izglītojamie, kuriem sniegts atbalsts.
Labā pārvaldība	<ol style="list-style-type: none"> 1.Finanšu un administratīvā efektivitāte 2.Vadības profesionālā darbība 3.Atbalsts un sadarbība 	<ol style="list-style-type: none"> 7.Pedagogu un izglītojamo proporcija. 8.Izglītojamo un atbalsta personāla proporcija. 9.Pedagogu mainība. 10.Apvienoto klašu skaits.

Risku rādītājs	Mērķis
Izglītojamo īpatsvars ar zemiem sasniegumiem valsts pārbaudes darbos.	Izglītības iestādē paaugstinās izglītojamo sasniegumi valsts pārbaudes darbos, paaugstinoties mācību rezultātiem un izglītības kvalitātei.
Izglītojamie, kuri atstāti uz otru gadu tajā pašā klasē.	Izglītojamie nepaliek uz otru gadu, jo tam ir negatīvs efekts uz viņu mācību sasniegumiem.
Izglītojamie, kuri bez attaisnojoša iemesla ilgstoši neapmeklē izglītības iestādi.	Izglītojamie apmeklē mācību stundas un izglītības iestādē atrodas drošībā.
Absolventu proporcija (uzņemtie izglītojamie/izglītību ieguvušie).	Izglītības iestādi mācību gada vidū 9. vai 12. klasē nepamet liels skaits izglītojamo ar zemiem mācību sasniegumiem.
Visu izglītības programmas mācību plānā esošo mācību priekšmetu īstenošana.	Izglītības iestādē tiek mācīti visi izglītības programmas mācību plānā paredzētie mācību priekšmeti.
Izglītojamie, kuriem sniegts atbalsts.	Izglītības iestāde apzina, kuriem izglītojamajiem nepieciešams atbalsts.
Pedagogu un izglītojamo proporcija.	Izglītojamajiem pedagogi ir pieejami gan mācību stundās, gan ārpus tām.
Izglītojamo un atbalsta personāla proporcija.	Izglītojamajiem izglītības iestādē ir pieejams individuālais atbalsts.
Pedagogu mainība.	Pedagogi paliek darbā izglītības iestādē.
Apvienoto klašu skaits.	Izglītojamajiem ir iespēja mācīties atbilstoši savām spējām.

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas ietvars

Joma «Atbilstība mērķiem»

1.1. kritērijs
«Kompetences un
sasniegumi»

1.2. kritērijs
«Izglītības
turpināšana un
nodarbinātība»

1.3. kritērijs
«Vienlīdzība un
iekļaušana»

Joma «Kvalitatīvas mācības»

2.1. kritērijs
«Mācīšana un
mācīšanās»

2.2. kritērijs
«Pedagogu
profesionālā
kapacitāte»

2.3. kritērijs
«Izglītības
programmu
īstenošana»

Joma «Iekļaujoša vide»

3.1. kritērijs
«Pieejamība»

3.2. kritērijs
«Drošība un
psiholoģiskā
labklājība»

3.3. kritērijs
«Infrastruktūra un
resursi»

Joma «Laba pārvaldība»

4.1. kritērijs
«Administratīvā
efektivitāte»

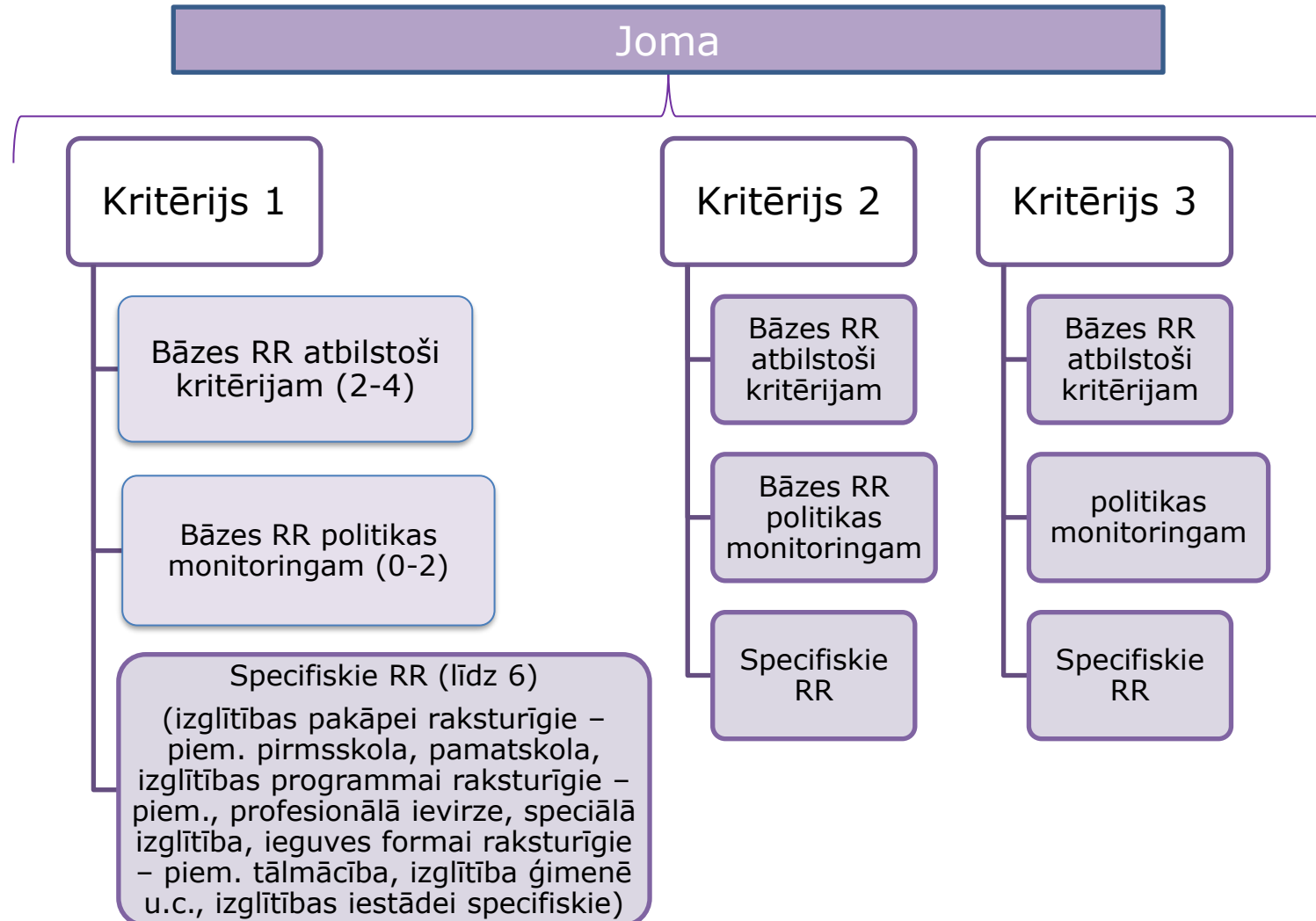
4.2. kritērijs
«Vadības
profesionālā
kapacitāte»

4.3. kritērijs
«Atbalsts un
sadarbība»

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas rezultatīvie rādītāji

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Kritēriji un to kvalitātes līmenis, rezultatīvie rādītāji

Atbilstība mērķiem	Kvalitatīvas mācības	Iekļaujoša vide	Labā pārvaldība
Kompetences un sasniegumi 3 RR (5 RR)	Mācīšana un mācīšanās 4 RR (7 RR)	Pieejamība 2 RR (4 RR)	Administratīvā efektivitāte 4 RR (5 RR)
Izglītības turpināšana un nodarbinātība 4 RR	Pedagogu profesionālā kapacitāte 4 RR (2 RR IKVD)	Drošība un psiholoģiskā labsajūta 4 RR	Vadības profesionālā darbība 5 RR (6 RR)
Vienlīdzība un iekļaušana 2 RR (3 RR)	Izglītības programmu īstenošana 4 RR (6 RR) (2 RR IKVD)	Infrastruktūra un resursi 3 RR (5 RR)	Atbalsts un sadarbība 4 RR (6 RR)

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Izglītības kvalitātes līmeņu apraksti

Iekšējie
noteikumi jeb
akreditācijas
metodika

1.pielikums
- Izglītības
iestāžu un
izglītības
programmu
akreditācija

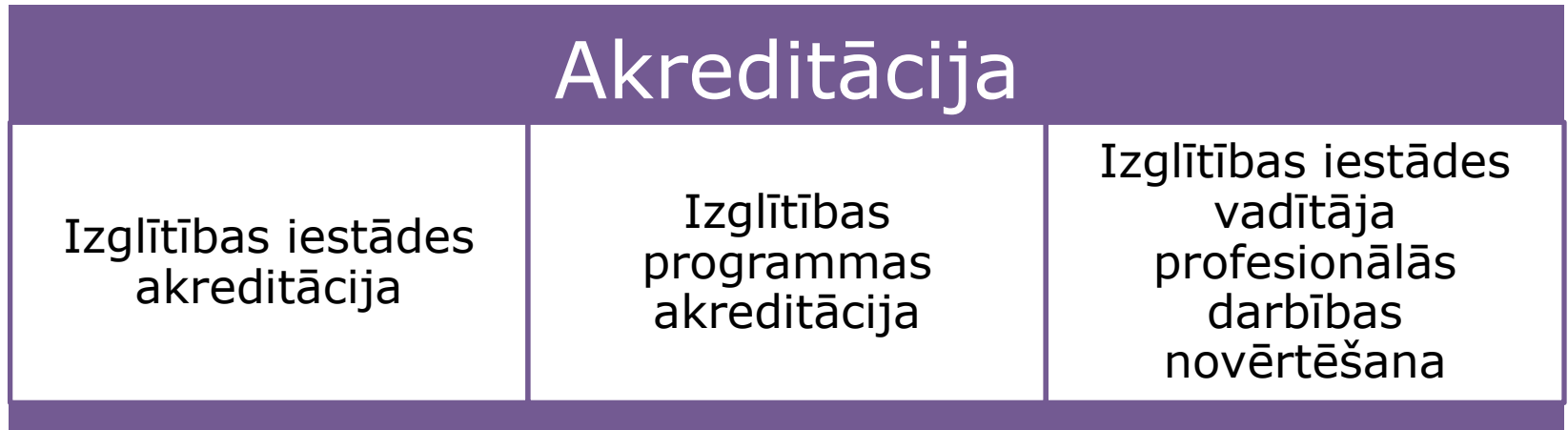
2.pielikums –
izglītības iestāžu
vadītāju
profesionālās
darbības
novērtēšana

3.pielikums –
jaunas izglītības
programmas
un/vai jaunas
izglītības ieguves
vietas kvalitātes
novērtēšana

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Akreditācija # izglītības kvalitātes vērtēšana

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Šodien

1. Izglītības
kvalitātes
vērtēšanas
pamatprincipi

2. Kopīga vīzija

3. Izglītības
kvalitātes sistēmas
pedagoģiskie
aspekti

4. Jautājumi un
atbildes

«Ļoti labi»	«Labi»	«Jāpilnveido»
<p>Mērķtiecīgi – ir noteikts mērķis/sasniedzamie rezultāti, to var izmērīt, Ir pierādījumi, kuri apliecina mērķa izpildi un efektivitāti</p>	<p>Mērķtiecīgi – ir noteikts mērķis/sasniedzamie rezultāti, to var izmērīt, Ir pierādījumi, kuri apliecina mērķa izpildi, lielākoties arī efektivitāti, dažkārt efektivitātes nav</p>	<p>Mērķtiecīgi – dažām grupām (piem, vadībai) ir mērķis, uz kuru tiecas, bet tas nav raksturīgi visām pusēm, Ir pierādījumi/nav pierādījumu, efektivitāte var būt minimāla vai tādas nav</p>
<p>Sistēmiski – ir sistēma, kurā piedalās gandrīz visi (piemēram, 90% un vairāk) vai lielākā daļa (piemēram, 75%-89%)</p>	<p>Sistēmiski - ir sistēma, kurā piedalās lielākā daļa vai vairāk par pusi</p>	<p>Sistēmiski – ir/nav sistēmas, jo tajā piedalās/iesaistās mazāk par pusi</p>
<p>Sistemātiski – ar noteiktu regularitāti, par kuru ir vienojušās visas iesaistītās mērķgrupas</p>	<p>Sistemātiski – ar noteiktu regularitāti, par kuru ir vienojušās lielākā daļa iesaistītās mērķgrupas</p>	<p>Sistemātiski – ar nepietiekamu regularitāti, iesaistot pusi vai mazāk mērķgrupu, iespējams, ka reizēm un kampaņveidīgi</p>
<p>Procesos pēc pašu iniciatīvas iesaistās visas mērķgrupas, ir vienota izpratne par sasniedzamo un aktīva līdzdalība tā paveikšanā</p>	<p>Procesos iesaistās lielākā daļa mērķgrupas, ir gandrīz vienota izpratne par sasniedzamo, daļa mērķgrupu ir aktīvas, neliela daļa seko vai izpilda, bet izprot, kādēļ</p>	<p>Procesos iesaistās puse un mazāk mērķgrupas, ir atšķirīga izpratne par sasniedzamo un neliela daļa ir aktīvi, pārējie seko vai izpilda tādēļ, ka jāizpilda</p>

«Ļoti labi»	«Labi»	«Jāpilnveido»
<p>Ir pieredze, kura tiek mērķtiecīgi/sistemātiski un sistēmiski popularizēta, tā ir uzskatāma par zināšanu uzkrāšanu, apkopošanu utt. (metodiskais, tālākizglītības, profesionālās kompetences centrs)</p>	<p>Ir sava pieredze, ar to notiek dalīšanās, trūkt sistēmas un sistemātiskuma, lai atzītu par metodisku centru vai arī iegūtā pieredze ir vairāk pašu vajadzībām un tad ar to dalāties. Process balstās uz 40-60% no kolektīva</p>	<p>Ir sava pieredze, reizēm dalāties, bet gaidām idejas no citiem, lai saprastu, ko un kā pareizi darīt. Viss balstās uz entuziastiem, kuru ir aptuveni 10-30% no kolektīva.</p>
<p>Ir mācīšanās organizācijā darbības pamatprincipi, kuri ir ieviesti, sekmīgi darbojas</p>	<p>Ir izpratne par mācīšanās organizācijā pamatprincipiem, ir definēti mērķi un sasniedzamie rezultāti, notiek process</p>	<p>Ir daļēja izpratne par mācīšanās organizācijā pamatprincipiem, ir mērķi, bet tie nav precīzi, saprotami visiem vai arī mērķu nav, process tikko iesākts vai arī nav iesākts</p>
<p>Plašas zināšanas, dziļa izpratne, atvērtība inovācijām un prasme radīt priekšnosacījumus, lai tādas var rasties, proaktivitāte visos līmeņos</p>	<p>Ir pietiekamas / atbilstošas zināšanas, lielākoties atvērti, reizēm pamatoti piesardzīgi, ir spēcīga pārmaiņu vadība, kuru nodrošinās nepieciešamo</p>	<p>Nav pietiekamas zināšanas / izpratne, puse un mazāk ir gatavi pārmaiņām vai kaut ko dara, darbības imitācija vai arī nav piemēru, ko un kā, ja ir piemēri, tad nekā jauna, kas liecinātu, ka ir kaut kas mainījies</p>
<p>Skola2030 u.c. pārmaiņas ir ieviestas un sekmīgi darbojas pilnā apmērā</p>	<p>Skola2030 u.c. pārmaiņas tiek mērķtiecīgi ieviestas, ir skaidrs plāns šim un turpmākajiem gadiem, kolektīvs izprot, par ko ir runa, visi ir vienojušies par plānu, kvalitāti raksturojošiem rādītājiem u.c.</p>	<p>Skola2030 u.c. pārmaiņas tiek plānotas, daži elementi it kā ir vai tiek ieviesti, kopumā plānots ieviest, ir apņēmība vai arī tiek gaidīts ārējs atbalsts un tad jau izdarīsim^{2/3}</p>

Atbilstība mērķiem	Kvalitatīvas mācības	Iekļaujoša vide	Laba pārvaldība
<p>Kompetences un sasniegumi</p> <p>Kompetence Izglītības programmas mērķi Izglītības kvalitātes mērķi Darbs ar talantīgajiem izglītojamiem Pilsoniskā līdzdalība</p>	<p>Mācīšana un mācīšanās</p> <p>Izglītības process (mācības un audzināšana) un tā efektivitāte Diferenciācija, individualizācija un personalizācija Vērtēšana Atbalsts izglītojamiem</p>	<p>Pieejamība</p> <p>Pieejamība izglītībā Iekļaujoša vide PMP riski</p>	<p>Administratīvā efektivitāte</p> <p>Pašvērtēšana un attīstības plānošana Personāla pārvaldība / cilvēkresursu vadība Finanšu un resursu pārvaldība Administrācija, vadības komanda Efektivitāte un produktivitāte</p>
<p>Izglītības turpināšana un nodarbinātība</p> <p>Pārejas posmi izglītībā Izglītības procesa pilnveide Karjeras izglītība Absolventu monitorings</p>	<p>Pedagogu profesionālā kapacitāte</p> <p>Pedagogu kvalifikācija, profesionālās kompetences pilnveide Profesionālās kvalitātes novērtēšanas kārtība</p>	<p>Drošība un psiholoģiskā labklājība</p> <p>Fiziskā drošība Emocionālā drošība Emocionāli droša vide Labbūtība Mobings</p>	<p>Vadības profesionālā darbība</p> <p>Izpratne par tiesiskumu un nozaru politikas prioritātēm Līderība un vadība Komunikācija Ētiskums</p>
<p>Vienlīdzība un iekļaušana</p> <p>Iekļaujoša izglītība Vienlīdzība un taisnīgums Diskriminācija, aizspriedumi, ksenofobija, mobings</p>	<p>Izglītības programmas īstenošana</p> <p>Vienotas skolas pieeja Saskaņota pedagoģiskā darbība izglītības programmas īstenošanai Sadarbība Cilvēkcentrēta un cilvēkorientēta pieeja</p>	<p>Infrastruktūra un resursi</p> <p>Materiāltehniskie resursi izglītības programmu īstenošanai un to izmantošanas efektivitāte Digitālie resursi Fiziskā vide</p>	<p>Atbalsts un sadarbība</p> <p>Vadītāja un dibinātāja sadarbība Sadarbība ar kopienas un/vai nozari Skola kā mācīšanās organizācija Sadarbība ar vecākiem Izglītības iestādes padome/konvents</p>

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

Šodien

1. Izglītības
kvalitātes
vērtēšanas
pamatprincipi

2. Biežākie
pieņēmumi un
realitāte par
izglītības kvalitātes
vērtēšanu

3. Izglītības
kvalitātes sistēmas
pedagoģiskie
aspekti

4. Jautājumi un
atbildes

Izglītības kvalitātes
valsts dienests

- ▣ Izglītības kvalitātes valsts dienests
- ▣ Smilšu iela 7, Rīga, LV-1050.
- ▣ Tālr.: +371 67222504,
- ▣ e-pasts: ikvd@ikvd.gov.lv,
- ▣ www.ikvd.gov.lv